

Töö

Võti oli mati all.

Nagu ikka.

Felix Pinkile meeldis, kui asjad olid ette teada – isegi kui see, mida ette oli teada, oli surm.

„Las käia siis,“ ütles Chris võtit lukuauku pistes.

Chris rääkis liiga palju, kuid Felix ei teinud sellest kunagi juttu. Ta arvas, et see on ehk närvidest. Tema ise oli juba ammu närvitsemast lakanud. Nüüd kõhatas ta kurgu puhtaks, kohendas mansette ning astus kaasosalise kannul sisse.

Maja lõhnas tabletipurkide sisemust katva tolmu järele. See oli sageli nii.

Nad seisid esikus ja Chris hüüdis: „Halloo?“

Ei mingit heli peale kusagil tiksuva kella. Felix sai aru, et see pole päris kell, vaid mingi patareiga käiv kaadervärk, mis tiksus vaikset võltsi tikk-takki, et inimestele jääks mulje, nagu nad oleksid oma raha eest mingit wana aja wäärtkraami saanud.

Ta märkas kolmandal astmel paberilipikut, mis oli volditud väikseks telgiks nagu kohta tähistav kaart pulmas.

ÜLEMISEL KORRUSEL

Ta võttis selle üles ja näitas Chrisile, kes hakkas trepist üles minema. Felix jäi hetkeks paigale, voltis paberitüki mitu korda kokku ja pistis selle portfelli ning haaras siis käsipuust. Ta oli juba loomu poolest ettevaatlik, kuid tööd tehes oli ta seda ka teadlikult.

Chris ootas teda trepimademel.

„Halloo?“

„Halloo.“ Vastus oli vaikne ja hädine.

Suures magamistoas oli voodis üks mees. Ta oli patjade najal istukil, näoga ärkliakna poole, kust avanes vaade samasugusele aknale teisel pool tänavat.

„Rufus Collins?“ küsis Felix.

Mees voodis noogutas jõuetult.

„Mina olen John ja see siin on Chris.“

Mister Collins noogutas taas, otsekui teadnuks ta, miks nad seal olid – ning sulges siis silmad.

Felix oli valinud oma nimeks John, kuna ta arvas, et see kõlas kompetentselt. Margaretil oli olnud arst, kelle nimi oli John Tolworth ning kes oli pikka aega kompetentsena tundunud. Polnud tema süü, et surm oli tast jagu saanud.

Lõppeks sai surm kõigist jagu.

Chrisi pärisnime ta ei teadnud. Oligi parem.

Voodi kõrval oli tool ja Chris istus sinna ning pani portfelli selle kõrvale põrandale maha. Öökapi ruumi polnud, see oli kõiksugu tablette ja salväratikuid täis.

Balloon oli juba seal. Tuhmjashallist metallist, otsekui pisike akvalang, läbipaistvat voolikujuppi pidi plastist näomaski küljes, mis lebas mehe lõua all. Väsinud olekuga kummipael jooksis maski küljest mehe kukla tagant läbi ja üle kõrvade ning rutjus neid natuke allapoole. Üks luider käsi oli kaitsvalt maskile asetatud, otsekui keegi võiks selle sisse vehkida.

„Ma toon teise tooli veel,“ sõnas Chris ja väljus toast.

Felix vaatas mister Collinsit. Mees oli vana, kuid arvatavasti mitte vanem kui ta ise ehk seitsekümmend viis. Vahe oli aga selles, et see mees oli haige ning ta nägi välja nagu saja-aastane. Ta kollane nahk oli põskedel ja otsmikul nii pingul, et paistis kohe lõhki minevat. Hingeõhk ragises ta kurgus nõnda, nagu oleks tal tarvis kõhida, kuid pole selleks jõudu.

Chris astus ähkides sisse väikse puidust tugitooliga ning asetask selle valju mütsatuse saatel teisele poole voodit maha.

Mister Collinsil silmad läksid pärani ja ta sõrmed klammerdusid maski külge.

„Vabandust,“ ütles Chris.

Haige mees sulges taas silmad.

Ning siis jäid nad ootama.

Majas oli nii vaikne, et Felix kuulis allkorruselt kella vaikeset võltstikumist. Aeg-ajalt sahisesid väljas mõned autod ning mister Collins hingas. Iga hingetõmme oli eelmisest erinev, otseku oleks ta iga kord hingamise uuesti avastanud ja püüdnud katsetada, kuidas seda oleks kõige parem teha. Mõned hingetõmbed olid lühikesed ja ähkivad, mõned pikad ja hingeldavad. Vaikne ragin oli ainus, mis oli kogu aeg ühesugune.

Felix põimis sõrmed preestri kombel süles vaheliti ja ootas.

„Palju meil aega on?“ küsis Chris ja vaatas ukse poole.

Felixil oli käekell küll olemas, aga ta ei vaadanud seda.

„Kiiret pole,“ ütles ta.

See oli tõsi. Sageli käiski see nii. Harva käis miski kähku. Vahel seda ei juhtunudki ...

Kas juhtub või ei juhtu.

Nad kas saavad või ei saa.

Lõpptulemus oli mõistagi vältimatu, kuid lühikeses plaanis pidi minekukaaslane õppima olema kannatlik.

Felix oli alati kannatlik olnud. Ta oli lausa mõelnud end Johni asemel Jobiks kutsuda, kuid Job oleks tekitanud huvi, mida John kunagi ei tekitanud.* Ning huvi oli tarvis iga hinna eest vältida.

Kuid ta ootas nagu Iiob. Nad mõlemad ootasid.

Tunni.

Kaks.

Felix pidi peale passima, et ta magama ei jääks. Öösiti oli tal uinumisega raskusi, kuid päeval jäi ta sageli tukkuma. Töö juures aga mitte kunagi. Ta lasi silmadega üle raamaturiieli

---

* Eestikeelses piiblis Iiob. Jumal annab Iiobi Saatanale kiusata, kuid sellest hoolimata ei pöördu Iiob Jumala vastu. (*Siin ja edaspidi tõlkija märkused.*)

ja tuletas meelde nende raamatute süžeesid, mida ta neist lugenud oli. Dickens. Tolkien. Talle meenus enda pulm ja ta püüdis kõiki külalisi meelde tuletada. Chris lahendas sudo-
kut, bifokaalsed prillid ninaotsast kõigi kümne küünega kinni hoidmas. Optometrist missis ... See-Ja-See oli talle öelnud, et oma ea kohta oli ta nägemine hea, mis mingil määral lohutas. Üks mansetinööp oli tal kaotsi läinud. Tüütu. Tal oli aga kombeks nööpe varuks hoida, nii et tõenäoliselt on tal mõni, mis sobib ...

Lugupidamisest haige mehe vastu surus Felix haigutuse maha, kuid tundis puudust sellest hingamissüsteemi tühjaks puhumise tundest. Ta oli lugenud, et kui leiutati hingamisaparaat, surid patsiendid vahel isegi siis, kui nad hingasid, kuna neile ei võimaldatud aeg-ajalt ohata. Hingamisest üksi ei piisanud. Ta lootis, et see vastas tõe. Tänapäeval pidi seda väga hoolikalt jälgima.

Õues möödusid majast lapsed. Kojumineku aeg. Kummalisel kombel tuli see praegu Felixile paremini meelde kui kunagi varem. Pikk rühkimine. Raske kott. Naljapärast rüselemine, mis vahel läks päris kakluseks üle. Pilk kulunud kingadele ja kärnastele põlvedele, kõht korisemas õhtusöögi järele.

Felix tõstis portfelli vaikselt põlvile.

Mister Collins avas silmad ja vaatas Felixit.

„Ega te pahaks pane, kui ma süüa või juua tuua?“ küsis Felix viisakalt.

See paistis mister Collinsit pisut lõbustavat. „Lase käia,“ sosistas ta.

„Kas ma võin teile midagi süüa või juua tuua?“

Mister Collins raputas vaevumärgatavalt pead.

Felix võttis välja tartaniruudulise termos pudeli ja fooliumklotsi, harutas viimase lahti ja nähtavale ilmus sai. Maasikamoosiga sai – lapsik lemmik, millest tal east ja väarikusest hoolimata polnud kuidagi õnnestunud vabaneda.

Ta oli elanud toidukaartide ajal.

Mees voodis vaatas, kuidas ta moosisaia sõi ja teed rüüpas.

Lapsed hääbusid vaikusse.

Kell teeskles tiksumist.

Chrisi lõug vajus rinnale ja suu pärani.

Felix tegi moosisaiale ja teele lõpu peale, võttis siis taskust puhta salvrätiku, pühkis tillukese topsi kuivaks ning keeras selle tagasi termose otsa. Ta voltis fooliumi kenasti ruuduks kokku, et seda edaspidigi kasutada saaks. Ta pani mõlemad ühes määrdunud salvrätiga portfelli tagasi ning sulges vaikselt selle klapi.

Enne kui ta jõudis selle kinni klõpsata, tõstis mister Collins maski endale näole.

„Ma tänan teid,“ pomises ta ja suri.

Nad võtsid lähedal asuvas kohvikus asjad läbi.

Suurt millestki rääkida polnud, kuid Chris tellis singi ja juustuga grillvõileiva, tüki kohvikooki ja suure *cappuccino*.

Felix oli mõistagi juba söönud, kuid tellis seltskonna mõttes teed.

„Mulle sellest aitab,“ ütles Chris, kui nad toitu ootasid.

Paistis, et ta ootab sellest tüli tõusvat, kuid kui seda ei juhtunud, lasi ta edasi. „Mulle on seda juba liiga palju. Kõike seda surma.“

Felix solgutas teekotti kannus. „Noh,“ ütles ta, otsekui hakkaks seepeale midagi ütleva, kuid jättis ütlemata. Ta lihtsalt jättis selle *nob*-i nende vahele õhku rippuma.

Asi oli selles, et ta ei pannud seda Chrisile pahaks. Ta oli muidugi pettunud, et teine asja katki jätab, kuna see tähendas, et ta peab kellegi uuega harjuma. Ta leidis ka, et Chris jätab pooleli olulise töö. Neid polnud niigi piisavalt. Geoffrey rääkis seda kogu aeg, kui ta hilisõhtuti Felixile koju helistas ja jauras, nagu ta vahel tegi.

Meiesuguseid on juurde vaja, ütles Geoffrey alatasa. Häid mehi, kes on ülesande kõrgusel. Sest kui meie seda ei tee, kes siis veel? Ütle mulle, Rob. Kes siis veel, kui mitte meie?

Geoffrey kutsus teda sageli Robiks. Felix mõtles sageli, et Geoffrey on äkki täis, aga ta ei oleks seda talle ka pahaks pannud. Geoffreyl oli Parkinsoni tõbi ning ta pidi käima keppidega ja vahel sõitma ratastooliga, mistõttu Felix leidis, et Geoffreyl on ilmselt õigus olla täis iga kord, kui tal läheb korda klaasi huultele tõsta, ilma et sealt midagi maha läigatab.

Felix polnud temaga mõistagi mitte kunagi kohtunud. Ta ei teadnud sedagi, kus too elab. Minekukaaslased olid anonüümsuse koha pealt väga ettevaatlikud. Geoffrey soovitas kasutada pseudonüüme ning rääkis Felixile kogu aeg, et telefoni teel ei tohi kunagi kõnelda kellegagi, kes väidab end olevat minekukaaslaste juurest.

See kaitseb meid kõiki, Rob, oli ta pehme keelega öelnud. Jagatud saladus on pool saladust.

Geoffrey oligi see, kes oli neid minekukaaslasteks kutsuma hakanud.

Me oleme nagu musketärid, saad aru? oli ta Felixile enam kui korra öelnud. Üks kõigi ja kõik ühe eest. Kõik ei saa ju endale lubada Šveitsi minekut. Ning Felix oli endamisi mõelnud, kas see tähendab siis seda, et Geoffrey ise ei saa endale lubada Šveitsi minekut.

Juuksed kuldseks krunniks keeranud särtsakas tegus naine tõi neile toidud lauda ning Felix raputas end silmi pilgutades mõtetest välja ja tagasi kohvikusse.

„Mida te arvate?“ küsis Chris, otsekui tahtnuks, et teda ümber veendaks, kuid Felix ei hakanud seda tegema. Minekukaaslasest olemisega käisid kaasas õigused ning see tähendas, et Chrisil oli õigus grupist lahkuda – ilma et keegi oleks teda hukka mõistnud või küsimusi esitanud või hakanud püüdma teda ümber veenda.

Ning kui Chris juba tahtis ära lõpetada, siis oli Felixil tunne, et ta ei pruukinudki enam minekukaaslasest sobida.

Ta polnud piisavalt *vankumatu*.

Vankumatu olla polnud enam moes, kuid Felix oli seda loomujoont alati imetlenud. Talle meeldis mõelda, et ta oli olnud Margaretile vankumatu abikaasa. Isegi siis, kui naine oli ta kõigi nende mälestustega üksinda jätnud.

Isegi siis.

Vankumatu.

„John?“

„Jah?“ Felix vahtis Chrise hetke ilmetult, kuid siis meenus talle, et too oli talt küsinud, mida ta arvab sellest, kui Chris minekukaaslaste seast lahkub.

Felix kõhatas siis kurgu puhtaks ja sõnas: „Ma saan täiesti aru.“ Chris noogutas tänulikult, otsekui oleks Felix tema otsust aktiivselt toetanud. Chris võttis oma grillvõileivast suure ampsu ning pikk niit sulanud juustu nõrises tema alahuulelt alla ja valgus piki tema tumesinist lipsu edasi.

Felix võpatas, kuid suutis hoiduda seda ära pühkimast. Ega Chris ta poeg olnud.

Chris tegi oma võileivale edasiste juustuõnnetusteta lõpu peale ning sõi ära oma koogi ja jõi ära *cappuccino*.

Neil soovitati tööle sõita ühistranspordiga, et nende autod kaamerate ette ei jääks, ning sestap jalutasid nad koos Bristolis Temple Meadsi jaama, Chris surus ta kätt ja ütles: „Edu siis teile, John.“ Felix vastas midagi samasugust ning siis läks Chris minema, et rongi peale jõuda ja koju sõita. Felixi arvates elas Chris kuskil Winchesteri lähedal, aga kindel ta selles polnud.

Tema ise jalutas kaks miili bussijaama ning istus seal tagasi Põhja-Devonisse viiva bussi peale.

Mabel ootas esikus, et saaks talle otsa jõllitada, ning tagaukse ees oli loik.

Ise olen süüdi, leidis Felix. Ta vaatas kella. Ta oli üheksa tundi ära olnud. Järgmine kord palub ta kõrvalmaja miss Knottil koer enda juurde võtta. Miss Knott tükkis alati nende jalutuskäikudele vahele ja püüdis temaga Mabelist juttu teha,

otsekui oleks peni mõni Cruftsi koertenäituse võitja, mitte nuustikut meenutav rakats, kelle hingeõhuga võinuks värvi maha võtta.

Ta avas aiapoolse ukse ja Mabel vaatas teda hukkamõistva pilguga, mis ütles, et *nüüd* on juba hilja, ning lonkis aeglaselt õue.

Felix koristas loigu eilse Telegraphi spordikülje ja pleegitusvahendiga ära. Pesnud käed puhtaks, asetas ta portfelli köögilauale, võttis sealt termose välja, pesi selle puhtaks ning pani termose ja sellega kaasas käiva plasttopsi tagurpidi restile kuivama. Ta voltis lahti fooliumi, mille vahel tal enne moosisai oli olnud, raputas sellelt puru maha ning pühkis moosipleki köögilapiga ära. Siis voltis ta selle taas ruudukujuliseks kokku ning suskas ülevalt teise sahtlisse, kus oli veel teisigi samasuguseid ning lisaks üksjagu paber- ja kilekotte, kummipaelu ja nõöri.

Lõpuks võttis ta välja hõbedase dilämmastikoksiidiballooni ja läbipaistvast plastist maski ning pühkis need puhtaks ...

kõigest

... ja pani need kahte eraldi poekotti. Homme võtab ta ballooni kaasa ja viskab selle prügikasti raamatukogu juures, kuhu ta peab minema merelindude rändeteedest rääkiva raamatu tagastamistähtaega pikendama. Ülehomme poetab ta maski ja voolikud kellegi teise prügikonteinerisse.

Felixile polnud asitõenditest vabanemine kunagi meeldinud. See kõik tundus üsna *räpasena*. Minekukaaslaste tegevus polnud muidugi ebaseaduslik, ta oli selle eest hea seisnud. Kuni nad kliente aktiivselt ei aidanud. Ei õhutanud neid takka. Ei ulatanud neile ballooni dilämmastikoksiidiga – või *surmariista*, nagu Geoffrey seda kutsus. Kuni nad lihtsalt juures istusid ja elu lõppu pealt vaatasid, oli kõik korras. Klient suri kiiresti ja valutult ning perekond võis olla kindel, et nende lähedane ei surnud üksi ning nemad ise ei olnud selle surmaga seotud. Kõik said, mis tahtsid. Vahel peteti kindlustusfirmasid mõnede

kindlustusmaksetega, kuid kuna nende lepingutingimustes olid eelduseks asjatu kuhtumine ja kannatused, oli Felixi südame-tunnistus puhas kui prillikivi. Sellegipoolest oleks olnud rumal jätta maha midagi, mis oleks pannud mõnd kahtlejat ravimatuult haige patsiendi esmapilgul täiesti oodatud surma kohta piinlikke küsimusi esitama. Felix Pink aga ei olnud kunagi olnud rumal inimene.

Ta avas nurgakapi. Tema enda dilämmastikoksiidiballoonid olid koeratoidu taga. Ta oli need hankinud sellelt-samalt taltsalt hambakirurgilt, keda Geoffrey oli soovitanud, seda pärast kolmandat või neljandat minekut, kus ta kohal oli viibinud. Missis Casper, pealtnäha meeldiv naine, kel oli motoneuronihaiigus. Selleks ajaks oli Felix juba piisavalt näinud ning teadis, kui lihtsa ja kui heatahtliku lõpu see elule peale tegi. Ta ostis aeg-ajalt uue ballooni, lihtsalt selleks, et olla selle töökindluses veendunud. Ühel päeval läheb tal seda tarvis ning siis on see käepärast. Pigem varem kui hiljem, lootis ta. Ehkki muidugi mitte enne Mabelit, kuna nüüdisajal, mil tooni andsid kõikisugu *bichipoo*'d ja *poodledoodle*'id*, ei tahtnud keegi endale tokerjat vana krantsi – ning eriti sellist tokerjat vana krantsi, kes armastas nägu rebasesitas nühkida.

Kui aga Mabel on läinud, jõuab kätte ka tema enda aeg ...

Mabel oli eile saanud lambaliha köögiviljadega, nii et Felixi arvates oli tal täna öhtul parem punasest lihast hoiduda. Äkki Tuna Surprise, või siis Chicken Terrine. Ta hoidis purki väljasirutatud käes, et näeks Chicken Terrine'i koostisosi lugeda, ning pidi pettunult nentima, et see sisaldas vaid seitse protsenti lihatooteid. *Lihatooteid*. See tähendas, et mingi osa sellest seitsmest protsendist ei pruukinud isegi mitte *kanaliha* olla. Felix arutles endamisi, mis sorti liha võib olla kanalihast niivõrd palju viletsam, et tootjad kutsuvad seda lihtsalt *lihaks*, selmet kõik ausalt ära rääkida ning seda sildil valjusti tuututada.

---

* Vastavalt *bichon frisé* ja puudli ning retriiveri ja puudli ristand.

Mabel nügis ninaga ta säärt.

„Olgu, olgu,“ ütles Felix. Ta kallast Tuna Surprise'i koera söögikaussi tühjaks ning asetas kausi väiksele plastmatile, mis kaitses põrandat üle ääre läinud söögi eest.

Selleks ajaks, kui ta oli oma puusa vastu küllaldast aupaklikkust üles näidates end sirgu ajanud ja taas pilgu allapoole heitis, oli Mabel Tuna Surprise'i ära söönud ning vaatas ootaval pilgul talle otsa. Ta eiras koera ja läks aeglaselt magamistuppa oma tumesinist vihmamantlit ära panema. Tänavu ei kavatsenud ta seda enam selga panna, kui just äkki külmaks ei keera.

Ta seisis mõnda aega lahtise ukse ees ning seiras pragmaatilisel pilgul riidekappi.

Need päevad, mil Felix Pink riideid ostis, olid möödas. Viimase kolmese paki aluspükse oli ta ostnud aasta eest ning need sokid, mis tal jalas olid, jäävad teda saatma. See oli veider tunne – et sokid elavad tast kauem.

Ehkki nõnda oli muidugi teiste asjadega juba juhtunud.
Viimane maja.

Viimane auto.

Felix mõtles endamisi, kui hästi ta suudab täkkesse panna. Kui lähedale ta jõuab. Viimase habemeajamisvahuni? Viimase moosipurkini? Vahel mõtles ta, et ehk mõtleb ta viimase asjana sellele, kuidas tal külmkapis pool pinti piima raisku läheb.

Tal oli kolm ülikonda – tviid, tumesinine peenetriibuline ja must – ning viis särki: neli valget ja üks tagasihoidlikult ruuduline. Eeldatavalt tegevusteks vabas õhus, ehkki tal oli see üksnes aias seljas olnud. Kaks püksipaari, üks hall ja teine pruun, kolm lipsu ja kolm paari kingi, nimelt pruunid *brogue*'id, läikivmustad matusekingad ning mingid eksikombel tekkinud mokassiinkingad, mida ta ei kandnud kunagi, kuna ta põlastas ükskõik milliseid mokassiinkingi.

Ta riputas tumesinise vihmamantli riidepuule tõmblukuga lühikese beeži jope kõrvale.

Felix oli rahul suurema osaga oma garderoobist, kuid see beež tõmblukuga jope häiris teda endiselt. Aastate eest oli Margaret selle Marks & Spencerist ostnud ning see tekitas Felixis salamisi õudust. Ta polnud mingi seikleja, aga talle polnud eales tulnud mõttessegi, et ta kunagi midagi nii tõsist selga paneb. Sellise *vanamehe* asja. Ta oli aastakümneid näinud vanamehi just sellise jopega käimas. Sageli sellega sobiva soni ja jalutuskepiga. Tal oli ähmane mälestus isast samasuguse jopega ning võib-olla ka vanaisast. Tõsiasi, et Margaret pidas seda 64-aastasele temale sobivaks riietuseks, oli mõjunud paraja hoobina.

Probleem oli selles, et nüüd kandis ta seda pidevalt. Sellega oli soe, aga mitte palav. Seda sai masinas pesta, see kuivas välkkiiresti ära ja nägi siis välja nagu uus ning sobis kõige muuga, mis ta riidekapis leidis, andes pidulikule igapäevasema ning igapäevasemale pidulikuma välimuse. Põhimõtteliselt oli Felix kümme aastat otsinud midagi, mida selle asemele osta, kui see lõpuks ära kulub, kuid see ei kulunudki ära ning ta oli selleks liiga palju oma põlvkonna mees, et isegi mõelda millegi täiesti kasutuskõlbliku minema viskamisele, isegi kui teda iga kord seda selga pannes tabas eksistentsialistlik kriis.

Ta pani riidekapi ukse kinni, läks allkorrusele ning hakkas pärastlõunase „Countdowni“ salvestist vaatama.

Mabel haukus, andmaks märku, et tal on diivanile pääsemiseks abi vaja.

Margaret polnud Mabelit kunagi diivanile lubanud, kuid kuna naine oli mulla all, mõtles Felix, et miks mitte. Ta ajas end nagisedes jalule ning tõstis koera naaberpadjale, kuid koer kargas üles juba enne, kui ta kummarduda jõudis, sebis tema selja taha ning viskas end Felixi soojale kohale lösakile.

„Kobi minema, Mabel,“ ütles ta rangelt, kuid peni ei teinud kuulmagi.

„Oi!“ ütles ta ning torkas koera. „Oma kohale.“

Mabel teeskles surnut igas mõttes peale ühe pööritava silma ning Felix ohkas. See oligi see *miks mitte*. Veel üks asi,

milles Margaretil oli õigus olnud. Mabel oli väga sihikindel koer ning selles konkreetses lahingus ei andnud ta kunagi alla. Ainus asi, mis hoidis teda iga kord võitmast, oli see, et Felix oli füüsiliselt võimeline ta üles tõstma ja mujale liigutama. Felix kahtlustas, et kui Mabelil oleksid olnud samasugused võimed, vaataks tema hetkel „Countdowni“ aiast, nina vastu elutoa akent surutud.

Ta jättis koera sinnasamasse, läks hoopis kööki ja istus maha puslet lõpuni kokku panema.

Ta oli end alati pidanud kõiksugu mõistatuste lahendajaks, mistõttu oli välja valinud väga keerulise kahest tuhandest tükist koosneva lumise maastiku koos põhjapõtradega, mille nimi oli „Külmunud kõnnumaa“. Ning oi, kuidas ta oli sellega külma saanud ... Probleem polnud mitte põhjapõtradega. Need olid praktiliselt valmis. Küll aga oli probleem lumega. Felixil oli olemas neli nurka ning suurem osa servadest ja mõned juhuslikud valge lume või sinise taeva laigud, mis olid omale kohale kukkunud pigem vedamise kui teadliku tegevuse tulemusena, kuid suurem jagu lumest ja kollastest rohututtidest olid endistiisi lummavas tundras karbi sees. Felix oli seda puslet nüüd peaaegu kuus kuud püüdnud kokku panna ning vaid harva suutis enam kui paar tükki päevas õigele kohale sobitada. Ta oli võtnud endale üle jõu käiva ülesande, kuid ei saanud seda ka pooleli jätta.

Ta noppis ühe rohututi üles. See nägi välja nagu veel sada teist rohututti, kuid ta teadis, et see on seesama tutt, mis on teda juba nädalaid painanud. Ta oli selle kõik variandid põhjalikult läbi uurinud, kummardunud suurendusklaasiga karbile trükitud pildi kohale, et võrrelda viimastki pisidetaili – lapilist pruuni rohtu, siledat valget lund allservas –, ja ometi tundus see tutt olevat mõne hoopis teise pusle tükk. Sellest hoolimata tusatses Felix selle juures tubli veerand tundi, enne kui tüki homseks kõrvale tõstis ning taevahunnikust muist taevast kätte võttis. Kahvatusinine, ei ainsatki eristavat tunnust, kolm

sissepoole ja üks väljapoole. Ta ei teadnud, mis nende sisse- ja väljapoole asjade õiged nimed olid või kas neil üldse oli mõni õige nimi, aga nii ta neid kutsus. Sissepoole ja väljapoole. Mitte et seal vahet oli: kõik need olid vales kohas või öhkõrnalt valet sinist tooni. Karbil oli kirjas „8+“. Felix mühatas.

Telefon helises ning ta häälitseks kärsitult ja vaatas kortsus kulmul kella. See näitas üheksa läbi ja seega võis helistaja olla üksnes Geoffrey. Isegi enne üheksat ei helistanud talle eriti keegi peale telefonimüüjate ning need olid tänapäeval suuresti robotid. Felix peaaegu et igatses vanu häid aegu, mil sai päris inimeste peale toru hargile visata.

„Rob?“ ütles Geoffrey. „Chris jätab asja katki!“

„Nii ta mulle ütles jah,“ vastas Felix.

„Kehv lugu,“ arvas Geoffrey. „Me ei saa seda endale lubada, et inimesed niimoodi ära lähevad. Meil on nii palju tööd.“

„On või?“ küsis Felix üsna üllatunult.

„Muidugi. Me upume sellesse.“

„Upume?“

„Nii on,“ vastas Geoffrey. „Meile tuleb kakskümmend kõnet nädalas.“

Felixit üllatas, et Geoffrey nii väikest arvu lausa töösse uppumiseks pidas – eriti kuna ta teadis, et mitte sugugi kõiki neist ei leita olevat paslikud kliendid. Minekukaaslased olid selleks, et aidata ravimatult haigeid, kes olid sellistes valudes, et nad ei suutnud säärast elu enam välja kannatada. Geoffrey oli talle kunagi ammu öelnud, et nende asi pole vastu tulla mitte kellelegi, kel on *lihtsalt natuke kõrini*.

Felix oli pettunud, et nende teenuse järele oli sedavõrd vähe nõudlust, kuid teisalt ei reklaaminud nad end ka päris kollastel lehekülgedel. Nende teenus oli konfidentsiaalne ning sellest saadi teada üksnes salamisi suust suhu levinu järgi. See toimis instinktide, usalduse ja saladuse hoidmise najal ning tõsiasi, et kõnesid tuli üksnes kakskümmend nädalas, tähendas seda, et vajadus selle järele oli palju laialdasem.

Nõnda surus ta pettumuse alla ja küsis: „Ja kui palju minekukaaslast meil on?“

„Seitse,“ vastas Geoffrey. „Nüüd siis kuus.“

Nüüd oli Felix tõeliselt jahmunud. Tal polnud olnud aimugi, et neid oli sedavõrd vähe. Ta polnud selle üle pike-malt mõelnud, palju neid on, kuid kui talt oleks päritud, siis oleks ta pakkunud sadakonda mõttekaaslast üle kogu riigi. Selge see, et ta oleks olnud väga eksiteel. Ta oli kuidagimoodi kujutlenud end palju suurema võrgustiku väikse osakesena. Hammasrattana arvestatava suurusega masinas. Muidugi mitte sõjalaevast või hävituslennukis, vaid aurutraktoris või näiteks kiriku tornikellas. Arusaamine, et ta oli pigem nagu röstri vedru, valmistas üsna suurt pettumust.

Lisaks oli ta pisut nõrдинud, et teda oli Robiks kutsutud, kui Geoffreyl tuli meeles pidada üksnes seitsme kuldaväärt eesliinitöötaja nime.

Nüüd siis kuue.

Siis aga adus ta, et isegi kui Geoffrey tõesti ta nime mäletaks, oleks see John, mis polnud isegi mitte õige nimi, nii et ta solvus ja andestas ühekorraga. Felix oskas seda hästi. Teda oli elus nii palju suuri asju endast välja viinud, et piasiasjade andestamine oli muutunud palju lihtsamaks.

Geoffrey ohkas. „Sind üllataks, kui sa teaksid, kui keeruline on uusi vabatahtlikke leida. Väga paljud toetavad meie tegevust, aga väga vähesed tahavad seda päriselt ise teha. Ning paljud neist, kes tõesti tahavad, ei ole lihtsalt ... kõlblikud.“

„Kujutan ette,“ sõnas Felix.

„Eks ole,“ ütles Geoffrey. „Sedasorti asjaga peab olema väga ettevaatlik.“

„Loomulikult,“ vastas Felix. „Kellega ma siis nüüd koos tööle hakkan?“

Minekukaaslasted töötasid alati paaris. Geoffrey ütles, et see oli niimoodi hingelise toe jaoks, kuid Felixi arvates – kes oli hingelt ikka raamatupidaja – oli see niimoodi selleks, et

keegi midagi ei varastaks. Ta oli peaaegu kõik tööd ära teinud koos Chrisiga. Vaid esimeseks tööotsaks oli ta paari pandud ühe tarmuka keskealise naisega, kelle nimi oli Wendy ning kes nähtavasti ise oli peagi ära surnud. Geoffrey oli talle rääkinud, et Wendy oli joogatrennis mingi maiustuse kätte ära lämbunud, mis Felixi arvates oli nii jabur, et vastas ilmselt tõele.

„Ma ajan selle asja korda,“ ütles Geoffrey, „ja annan sulle teada.“

„Aitüma, Geoffrey.“

„Head ööd, John.“

Felix pani telefoni käest ning hüüdis siis elutuppa: „Mabel, aeda!“